

kriftakaden — Sulteforingsnorsk
nivå, forskjellig prisenivå på ben-
dnes og industriens varer. / En-
ten måtte oppgaven løse gjennom
folkestyre, eller folkestyret / var
ikke oppgaven voksen. Vi var et
stykke på vei, gjennom f. eks.
centralene, sildeloven, regulering-
en av hvalfangsten, valutarrådet,
arbeideretten, stenavtalen, pris-
rådet, trustkontrollen og forskjel-
lig annet som grep regulerende
inn. Det var den friske konkurran-
ses arvtager. Ennu kanakje bare
ved begynnelsen. Man ønsket hel-
ler ikke å gå lenger enn det som
til enhver tid var nødvendig.
Hadde vi ikke hatt centralens vil-
de det blitt et økonomisk kaos
som også vilde ristet byene i si-
ne grunnvoller.

Foredragsholderen sluttet med å
erklære at hvis man skulde
kunne klare å beskjefte mange
nok, og skape balanse i samfunns-
økonomien, da måtte regulering
skruen settes inn gjennom orga-
niserte tiltak, støttet av stats-
inngrep.

Sulteforing i Aamølsdal.

En del gårdbrukere i Aamøls-
dal og Langli i Seljord er an-
meldt til dyrevernet og lønsmann-
for dyreplageri nu ivær. Lens-
mann Sveinsson, dyrlæge Osa,
Kviteseid og formannen i Dyre-
vernet fru dr. Anonsen har i
et par dage undersøkt sulteforin-
gen og undersøkelenses fortsætter,
ides til «Varden» fra Seljord.

Skienes Trygdekasse.

Underskudd på regnskabet
ifjor.

Skienes Trygdekasses regnskap
for året 1934 er avsluttet med et
underskudd på kr. 4743.54, idet
inntekterne har utgjort kr.
358,189.20 mens utgifterne har
utgjort kr. 362,932.74.

For de største utgiftsposters
vedkommende stiller disse sig så-
ledes: Sykepenge kr. 100,277.92
mot i 1933 kr. 105,080.11, syke-
husutgifter kr. 101,340.44 mot i
1933 kr. 97,202.05 og legehono-
rar kr. 92,733.12 mot i 1933 kr.
86,048.16.

Et utdrag av regnskabet ligger
til eftersyn på kassens kontor.

Borregård trues driftsstans.

Sarpsborg 4. april.
I anledning av en sviemedde-
lelse idag om at Borregård har
varslet hel driftsstans fra søndag
som følge av et krav om produk-
tstillegg fra arbeiderne i pa-
pirfabrikken, meddeler bedrif-
ten på henvendelse fra N. T. B.s
korrespondent at det er riktig at
det er inntrådt en alvorlig situas-
jon. Stansen gjelder dog ikke
hele bedriften, men bare papirfa-
brikken hvor mannskapet er
gått til opsigelse av plassene. Be-
driften anses den aksjon papirar-
beiderne her er gått til for tariff
stridig, idet de er bundet til om
tariff som først påseper 15. au-
gust.

Sarpsborg Arbeiderblad skriver
ifjor at forberedelsen til ak-
sjonen er forsett av papirarbeid-
erne selv, men etter den ynding
saken nu har tatt anse i bladet
det for opplagt at også de svrige
Borregårdarbeiderne innkalles til
møte. Hvis driften skal stoppes
bør jo først mulig av bedriftens
arbeiderne ha anledning til å ut-

Opplysningshistorie 2014
skriver bladet.

Man kan herav slutte at det
vil bli satt sterke krefter inn for
å hindre en driftstans, som for
papirfabrikkenes vedkommende
vil berøre ca. 1000 mann.

Tariffoverenskomst i Dalen lense.

Efter hvad vi erfarer ved hen-
vendelse til formannen i Tokke-
ås samflotning, Bjørn Groven,
Ytre Vinje er det nu opprettet ta-
riffoverenskomst for lensarbeid-
erne i Dalen lense. Overenskom-
sten skal gjelde for 2 år og må de
i tilfelle opses med en mnds. væ-
rel. Overenskomsten omfatter 13
—14 mann. Timebetalingen er 75
øre og for klubbing er betalingen
fasteatt til 75 øre pr. kbm. Det er
8-timers arbeidedag. Tidligere
har arbeidet vært bortsett på an-
bud. De omforente priiser er ad-
skillig heiere enn hvad de var
ifjor.

Brottningsarbeidet i det svrige
værsdrag er bortsett ved anbud
som tidligere.

Driftsstans på Notodden i påskehelgen.

Samtlige Tinfos bedrifter
skal efter hvad det meldes til
«Varden» fra Notodden ikke væ-
re igang i påskehelgen. Grun-
en er den at Tinfoskanalen
skal efterreces og renskes. Men
til dette arbeide blir der bruk
for mange folk og samtlige ar-
beiderne ved disse tre bedrifter
får nok om de ønsker en arbeids-
jobb her.

Tømmersalg i Kilebygda.

Kilebygda Skogeierforening har
igår solgt sitt foruparti ca. 600
kbm., til brukseier H. C. Finne,
Forsgrunn. Prisen er efter hvad
der meddeles oss kr. 10.25 basis
for skurtaut og 8 kroner basis for
subfat tømmere.

Ulykke på velte- plass i Heddal.

En arbeider innlagt på sykehus.
Igår inntraff et uheld på Hal-
tor Aases velteplass i Heddal.
Man holdt her på å merke tem-
mer, da plutselig noen stokker lø-
st og hele temmervelten raset ut.
Noen av arbeiderne som opholdt
sig nedenfor sprang tilside, men
tre av dem blev tatt av stokkene.
Det så uhyggelig ut. Det svrige
mannskap gikk straks igang med
redningsarbeide, og det lyktes
ganakke snart å få de to frem. De
hadde sluppet nok så heldig fra
det. Værra var det gått med den
tredje. Han lå fastklemt mellom
tømmerstokkene, og blev bevisst-
løs og blodig trukket frem. Man-
nen blev straks kjørt til sykehus.
Her opplyses det at han har fått
indre blødning og desuten har
brukket et ben. Særlig er det
gått ut over brystet.

Ved henvendelse til sykehuset
formiddag får «Varden» opplyst,
at vedkommende efter omstendig-
hetene er bra og at det ikke er far-
re for hans liv.

dyrestek, blomkål, russiske ertor hot

S. ØSTVEDTS EFTF.

Telef. 1142 — 2142

Stor militærde- batt i stortinget.

Mowinkel lager sensasjon ved å hekte å stemme for komiteens forslag
om skning av budgjetten for det anvises dekning for merutgiftene.

Mjoeen.

Olsen-Hagen.

Monsen.

Stortinget begynte igår behand-
lingen av hærbudgjetten som var
innstilt med 17,778,000 kroner.

Mjoeen (rf.) komiteens form.,
gjorde oppmerksom på at nå komite-
flertallet hadde fremsatt for-
ekjellige tilleggsvorslag, deri-
blandt om forlengelse av rekrutt
skolene fra 60 til 72 dager, var
det fordi den europeiske situasjon
hadde forandret sig betydelig si-
den stateråd Kobros proposisjon
blev fremlagt i januar. I komite-
en hadde det vært sterk stemning
for å opheve loddtrekningen, og
taleren hadde hørt at stateråd
Monsen vilde komme med et for-
slag i den retning og om å behol-
de 60 dages rekruttskoler. Hvis
det var så, ønsket komiteen saken
utsatt et par dager for å behand-
le spørsmålet.

Stateråd Monsen meddelte
at det ved nærmere undersøkel-
ser hadde vist sig at en prdnng
med vesentlig ophevelse av lodd-
trekningen vilde bli kostbarere
enn ordningen efter proposisjo-
nen med 60 dages rekruttskoler.
Stateråden vilde derfor ikke opta
noe forslag. Det var for resten
noe gåtefullt hvorledes Mjoeen
hadde fått rede på departemen-
tens undersøkelser.

Olsen-Hagen (a). Stavanger,
kritiserte at den forrige re-
gjering foreslo militærutgiftene
år øket med ca. 1.5 millioner
kroner og svelestedet forlenget
med 12 dager, og komiteflertallet
hadde foreslått ytterligere
forhøvelser. Den økonomiske stil-
ling i vårt land blir ikke betryg-
get ved økede militærutgifter,
men ved foranstaltninger mot ar-
beidslesheten, ved bekjempelse
av krisen og ved å øke lønnsom-
heten for alt produktivt arbeide.
Det er på dette feltet at arbeider-
partiet og arbeiderregjeringen
vil sette sine krefter inn. Vi hev-
der den klare arbeidningslinje
som også er fastslått i vårt pro-
gram. Vi trenger bare et civilt
vaktvern til neutralitetstjeneste,
hvis det skulde bryte ut nye kri-
ger. Vår land har ikke økono-
misk evne til å skaffe sig et for-
svar som i tilfelle kan bety noe
Taleren opjok principalt forslag
om sløfning av våbenvekslene
i år. Herved vil det spares 3 mil-
lioner kroner for hæren og 2 mil-
lioner kroner for marinen. Og
disse penger kan brukes til be-
kjempelse av krisen. Subsidiært
foreslo han at våbenvekslene år
fastsettes til 48 dager.

Utenriksminister Kohler var
nestop kommet tilbake fra kon-
feransen i Kilebygda mellom

den danske, den svenske og den
norske utenriksministere. Man
drøftet her de vanskelige spørs-
mål som skal behandles i råds-
møtet i Folkeforbundet den 15.
april. Det eneste positive som
sies i kommunikeet om konferan-
sen, er at vi i de tre land vil
bygge på den tanke som har led-
det vårt arbeide i forbundet, og
som går ut på å søke å få stan-
set den militære kappstrutning. I
den siste tid er det kommet op
en kappstrutning værrig noen-
sinne på grunn av de vanskel-
ige motsetningsforhold i europe-
isk politikk. Det er imidlertid en
glæde å se at det på alle kanter
er sterke makter i arbeide for å
verne freden. Som Garing nylig
sa: Gud nåde den statsmann som
igjen vil sette igang krigsmaki-
neriet! Oppgaven for Norge må
være å holde oss utenfor. Vi kan
aldri bli noen militærmarkt. Vi
må legge an på å trygg oss ved
indre nasjonal styrke.

Joh. Ludw. Mowinkel (v)
Bergen, var helt enig med uter-
riksministeren og hadde ikke noe
å føie til. Med hensyn til militær
budgjetten beklaget den forrige re-
gjering at den ikke hadde kunnet
gå noe heiere op. De forbeholder
som komiteflertallet nu foreslo,
mätte taleren stemme mot, da det
ikke var anvist noen dekning og
man heller ikke visste om det kun-
de skaffes dekning. I det hele
mätte man ta bestemt avstand
fra den flothet som stadig griper
mer og mer om sig i stortinget.
Budgjetts skjebne imattees med
spenning.

Mjoeen (rf.) kunde selvsagt
underskrive utenriksministerens
ord. Vårt land vil jo aldri komme
til å forstyrre andres fred.
Taleren redegjorde for forskjel-
lige punkter i innstillingen og op-
tok komiteflertallets subsidiære
forslag om bevilgning av 863 000
kroner mer enn foreslått i propo-
sitionen.

Aslak Nilssen (a), Skien, tal-
te for arbeiderfraksjonens for-
slag.

Forhandlingene fortsattes om
eftermiddagen.

Stateråd Monsen hadde hatt
den ære å være stortingensmann i
14 år, men når han kastet blikket
tilbake på de årlige debatter om
militærreparatet, så så det ham
set fra de bingorlige side stadig
blev flere netallig varmere debatt
ocht åldligere. Det blev sagt man
ge store ord om foreværet, men
så man kom til voteringen så
gammer man fra det. «Da blev
kravet på hvad det skulde betyde

107414

Varden 5.4.35

Skiens skotihus

ges bare et rent økonomisk vurderingsperspektiv, så friv. statsråd Kobro informiddag. Ingen vil verne vårt nasjonale kulturliv og vår tilværelse som nasjon sterkere enn arbeiderpartiet. Det er det store, arbeidende folk som har skapt og vil verne våre nasjonale verdier. Arbeiderpartiet vil ha et neutralitetsvern, idet en neutralitetsvakt ikke skal ha noen militære oppgaver. Statsråden minnet om at ethvert spor av den store flåteplan nu er forsvunnet fra den borgerlige politikk, og når det gjelder å utbygge den nye beredning av 1932, så heter det nu at det bare er spørsmål om et neutralitetsvern. — ja, Morgenbladet kaller det idag endog en neutralitetsvakt. De som fører alle de store ord om forsvaret — hvorfor foreslår de ikke de nødvendige bevilgninger til hæren, marinen og luftvernet? Saken er den at vår økonomi tvinger også de borgerlige til å se mer nøkternt på disse spørsmål. Retningen er riktig og farten ganske bra. I Sverige går socialdemokraten inn for en lignende linje som det norske arbeiderparti. Folkemassene ute som her krever avrustning og fred. Det direkte spørsmål som Ørbæk informiddag rettet til taleren om regjeringens stilling til det nasjonale forsvaret under en akutt krisesituasjon var lett å svare på. Den nåværende regjering har ikke noe flertall her, men den er likevel en parlamentarisk regjering. I dette som i alle andre spørsmål vil regjeringen utføre stortingets vilje så lenge den sitter.

Sverdrup, (h) spurte om ikke utenriksminister Koht kjente til at nasjoner mot sin vilje blev trukket inn i krigsønske konflikter, som Belgia under verdenskrigen. Det samme kan hende oss. Dybwad-Brochmann, (a. p.) vilde spørre om det ikke var så at vi som medlem av Folkeforbundet er forpliktet til å delta i næste krig og altså ikke kan være neutrale. Derfor bør vi melde oss ut av forbundet.

Anderssen-Ryset, (v) Ale sund, fremhevet at vi ikke kunde komme lavere ned i forsvarsbevilgninger enn det som er forutsetningen for forsvarsordningen av 1933. Han kunde ikke annet enn være enig i de hovedlysningspunkter som er gjort gjeldende

av komiteflertallet og vilde derfor stemme for Mjøens forslag.

Hambro (h), uttalte videre, at med hensyn til J. L. Mowinckels stilling til komiteflertallets forslag gikk taleren ut fra at Mowinckel mente at man ikke hadde sikkerhet for hvorledes statsbudsjettet vil komme til å riste sig etter regjeringsskiftet. Men Mowinckel var neppe ukjent med at det underhånden er gitt meddelelse om at det vil bli foretatt betydelige besparelser på budsjettet, deriblandt et beløp på 75,000 kroner som omtrent vil oppveie merutgiften ved forslaget fra militærkomiteens flertall.

Moseid (b), anså det upåkrevert hvert år å ta op en prinsipiell debatt om vårt forsvaret. Hvis vi i det hele skal ha et nasjonalt forsvaret, må det bygges på stortingets tidligere beslutninger — inn til disse eventuelt forandres. Taleren var forbauset over J. L. Mowinckels uttalelse om komiteflertallets forslag.

Garberg (a), statsminister, Nygårdsvolds vararann, henstilte til regjeringen å utarbeide en plan for militærvesenets avskaffelse.

Nordlie (h), presiserte at en øket utkommandering av vernepliktige vil ha stor betydning for bekjempelsen av arbeidsledigheten. De omkring 750,000 kroner i forholdet bevilgning efter komiteflertallets forslag — iberegnet utgiftene til natursmer istedetfor margarin i hær og marine — ber tas av bevilgningen til arbeidsledighets bekjempelse. Det var med stor sorg taleren hadde hørt J. L. Mowinckels uttalelse idag.

Statsråd Moseid henviste overfor uttalelser av Anderssen-Ryset til at en rekke folkerettslære hevdet at arbeiderpartiets forslag om et civilt vaktvern ikke vilde kunne bringe oss i traktatmessige vanskeligheter.

Hambro (h): Blandt de folkerettslære som statsråden mente var min venn, lord Robert Cecil. Det er noe han aldri har oplevd i sitt hjemland. Folkerett er ikke jus idag. Det er brød man kan utdra av statspraksis i forskjellige tider og særlig i nyere tid. Professor Frede Cnatberg som statsråden også ovrte, har uttalt sig forsiktig. Hans standpunkt har forresten ikke tilslutning av kompetente menn i ansvarlig stilling. Taleren polemiserer utferlig mot statsråd Moseid, hvis utvikling herefter han forresten så mindre pessimistisk på enn forsvarsministeren selv gjorde. I tidens løp kom statsråden sikkert i visse benedder til å bli enig med taleren.

Laxik (kr.f), vilde holde vårt forsvaret vedlike, men kunde ikke stemme for nogen budgjettskning. Mjøen rf. betonet at et land som medlem av Folkeforbundet ikke kunde opnå nogen hjelp hvis det ikke gjorde noe selv, men overlot alt til andre.

Debatten fortsætter lørdag formiddag. Idag (fredag) eftermiddag har odelstinget møte.

Stor brand i Aalesund.

Aalesund, 4 april. Ved 3-tiden i natt begynte det å brenne i Hovdes store pakkhus i Skarbyvik i Aalesund. Bygningen brante ned til grunnens på ganske kort tid. Desuten ble alle trans-

toget mellem Oslo og Drammen.

Oslo idag. Toget fra Drammen igår aften som er i Oslo 9:45 påførte straks utenfor Sandvika en penssevakt som på grunn av ansvaret holdt på å rydde pensen for ene. Den uheldige fikk revet det ene benet helt av, og blev også ellers fryktelig lemlestet. Toget tok den forulykkede med til Sandvika, hvorfra han straks blev kjørt

ARON HIRALD

til Barum sykehus. Livet stod imidlertid ikke til å redde, og penssevakt, som het Oskar Hapseten, utåndet straks efter ankomsten til sykehuset.

Saken angående det 24 år gamle «Sveigfoss-mysterium» er nu henlagt av påtalemyndighetens.

Overhengende fare mellem Italia og Etiopia

Fra venstre: Abessinias krigsminister, abessiniske hvdinger og en utrustning.

Mens Europa er optatt med sitt eget sikkerhetsproblem blir konflikten mellom Etiopia og Italia stadig skarpere. Daglig, og mange steder ennutoftere, inntreffer det sammenstøt langs grensen mot de italienske besiddelser og de villete rykter opstår. Disse rykter hisser op soldatene og det blir mere og mere vanskelig å holde dem i temme. De forlan-

ger høylidt å ta represalier. Særlig farlig er situasjonen i den nordlige del av Etiopia, hvor stammene er mest krigerske.

Etiopiske underskeleer i anledning av sammenstøtet ved bredden av Setitelven nær Oma i italiensk Somaliland 23. mars har ifølge en offisiell meddelelse gitt til resultat at sammenstøtet opstod på grunn av ren nær-

Solskinna Bruk.

En herværende avis forteller idag at Solskinna Bruk skal gå over på nye hender. Efter hvad vi erfarer medfører, dette ikke riktighet. Derimot har som bekjent selskapet for en tid siden innledet åkkordforhandlinger med sine kreditorer.

«Solskinna Bruk» har som de fleste vil vite arbeidet tungt gjennom flere år. En ombygning og utvidelse for ca 8—10 år siden blev nær sagt dobbelt så dyr som beregnet og siden har jo tidens stadig gitt nedover og gjelden er nu opppe i omkring 1 million. Om setningsforholdene har i den senere tid også vært meget vanskelige og for tiden har man ca. 900 tonn usolgt tømmer på lager.

Det som har skapt de største vanskeligheter for avsetningen er konkurransen fra Finland hvorfra tør aspetremasse tilbys i prislag fra 89 till 85 kr. pr. tonn, en pris som her på langt nær dekker produktionskostningene. I begynnelsen av 1934 blev aspetremassen solgt for 190 kr. pr. tonn, men siden er prisen gått rækt nedover og ligger nu

ved henvendelse til soneschef Thorshaug ved nevnte b Oslo-avdeling får vi opplyst at det ikke er bestemt når bedriften kan komme igang igjen.

Det kan bli tale om ombygning. Man har fremdeles adskillig råmateriale på lager og finner åkkordstyret det regningsve er det ikke usannsynlig at ihvertfall det lagrede og innkjøpte aspetømmer vil bli sløpet.

— Er selskapets funksjonærer opagt?

— Ja, men det er jo en kurant affære ved slike anledninger. Et åkkordstyre og kreditorerne må jo stå helt fritt innål en fremtidig ordning er istandbragt.

Vil Irland bli helt selvstendig republikk?

